

mgr inż. Waclaw Sokołowski, st. kustosz dyplomowany
Kierownik Biblioteki w latach 1965-1966

Dyrektor Biblioteki w latach 1967-1981

Urodził się 24 maja 1916 roku w Milejowicach, powiat Opatów województwo kieleckie. Do szkoły powszechnej uczęszczał w Janowicach. W 1938 roku ukończył Państwowe Gimnazjum Męskie im. J.I. Kraszewskiego w Białej Podlaskiej i w tym samym roku podjął studia na Wydziale Leśnym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Wojna zastaje Go na stanowisku pracownika Dyrekcji Lasów Państwowych Okręgu Białostockiego w Białowieży. Po zajęciu tych terenów przez Związek Radziecki pracował do 22 czerwca 1941 r. w Biurze Les Projekt w Białowieży jako pomocnik taksatora urzędniowego. Po zajęciu Białowieży przez Niemców został wysłany do Forsteinrichtungsamt w Olsztynie, gdzie był zatrudniony na tym samym stanowisku przy badaniach gleboznawczych. Zwolniony z powodu złego stanu zdrowia ponownie podjął pracę w 1943 r. na stanowisku p.o. leśniczego w leśnictwie Kępa Niemojowska (nadleśnictwo Stachów DLP Radom). Po wojnie do 30 listopada 1945 r. był leśniczym w leśnictwie Sokołowice. Chcąc kontynuować studia, przeniósł się do Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu, do Oddziału Urządzania Lasu, gdzie wykonywał pracę taksatora, a potem kierownika drużyny urzędniowej. W 1945 r. podjął dalsze studia na Wydziale Rolniczo-Leśnym Uniwersytetu Poznańskiego; 31 grudnia 1951 roku. złożył egzamin magisterski, uzyskując stopień Inżyniera Leśnictwa i magistra Nauk Agrotechnicznych. Od 1951 do 1959 r. pracował w Zakładzie Urządzania Lasu Uniwersytetu Poznańskiego (późniejszej Katedrze Urządzania Lasu Wyższej Szkoły Rolniczej), kolejno w charakterze młodszego asystenta, asystenta i starszego asystenta. Z dniem 1 grudnia 1959 r. przeszedł na własną prośbę do Biblioteki Głównej Wyższej Szkoły Rolniczej (od 1972 r. Akademii Rolniczej) w Poznaniu, gdzie zorganizował i prowadził Oddział Informacji Naukowej. W 1965 r. został powołany na kierownika, a w 1967 r. na dyrektora tejże Biblioteki. W 1965 roku otrzymał też stanowisko kustosza dyplomowanego, a w 1971 roku został starszym kustoszem dyplomowanym. Wprowadził szkolenia biblioteczne dla studentów. Rozpoczął publikowanie wydawnictwa "Bibliografia Publikacji Pracowników Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu". W swojej pracy naukowo-badawczej pasjonował się historią polskiego leśnictwa, bibliografią rolniczo-leśną. Funkcję tę pełnił do momentu przejścia na emeryturę 31 grudnia 1981 r. Nie rozstał się jednak z uczelnią, lecz jako starszy bibliotekarz dyplomowany pracował na 1/2 etatu, na życzenie rektora prowadząc prace dokumentacyjne dotyczące działalności

Uczelni. Odszedł na własną prośbę 31 sierpnia 1992 r. Działalność zawodowa Wacława Sokołowskiego koncentruje się w dwóch dziedzinach: leśnictwie i bibliotekarstwie. Jako pracownik Katedry Urządzenia Lasu wykazał duży zasób wiadomości teoretycznych i praktycznych, łącząc je umiejętnie w pracy naukowej i dydaktycznej. Był bardzo cenionym pracownikiem Katedry wyróżniającym się w prowadzeniu ćwiczeń. W opinii przełożonych pozostawił po sobie wspomnienie człowieka ogromnie pracowitego, zdyscyplinowanego i oddanego pracy zawodowej. Przejście w 1959 r. do Biblioteki Głównej było wyrazem długoletniego zamiłowania do pracy bibliotekarskiej. Pojawiło się ono już w czasie studiów na Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, gdzie w r. 1938/39 prowadził bibliotekę Koła Leśników, a potem przez 10 lat bibliotekę Katedry Urządzenia Lasu Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu. W czasie pracy w Bibliotece Głównej bez ustanku pogłębiał wiedzę biblioteczną na licznych kursach specjalistycznych, zdał egzamin na bibliotekarza dyplomowanego w 1963 r. W czasie pracy w Bibliotece Głównej przyczynił się do znacznego jej rozwoju zarówno pod względem gromadzenia zbiorów, organizacji pracy, wyposażenia technicznego, właściwego doboru personelu bibliotecznego jak też rzetelnej oraz uprzejmej obsługi czytelników. Jego kadencja przypadła na okres dużych trudności lokalowych, stąd stała troska o zapewnienie właściwych pomieszczeń. Efektem jego starania było pozyskanie odrębnego budynku dla Biblioteki Głównej, co umożliwiło scalenie wszystkich agend w jednym miejscu, oraz pozyskanie dodatkowych pomieszczeń na magazyny. W czasie jego kadencji nastąpił rozwój i stabilizacja struktury organizacyjnej Biblioteki Głównej, powstały filie przy Wydziale Technologii Żywności i Ogrodnictw. Powiększył się księgozbiór. W tym czasie nastąpiła intensyfikacja udostępniania zbiorów i obsługi informacyjnej. Wprowadził obowiązkowe zajęcia z zakresu bibliotekarstwa dla studentów pierwszego roku oraz informacji naukowej dla doktorantów. Organizował wystawy książek i czasopism oraz większe wystawy związane z jubileuszami Uczelni. Wielką uwagę przywiązywał do doskonalenia zawodowego, kierując pracowników na specjalistyczne kursy i studia bibliotekoznawcze. Zorganizował także pracownię mikrofilmową. Wiele serca i wysiłku włożył w dokumentowanie życia uczelni. Był zwolennikiem współpracy bibliotek w ramach środowiska i resortu aktywnie włączając się w prace Kolegium Dyrektorów bibliotek miasta Poznania oraz Komisji Koordynacyjnej Rolniczych Bibliotek Naukowych przy Bibliotece Głównej Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Pełniąc obowiązki kierownicze, wiele czasu poświęcił pracy naukowo-badawczej. Jego dorobek piśmienniczy z zakresu leśnictwa należy wymienić współautorstwo skryptu pt. „Urządzenie lasu”, który został wyróżniony nagrodą MNSWiT jako jedna z najlepszych pozycji dydaktycznych. Na uwagę zasługują jego prace z zakresu historii leśnictwa. Jest współautorem pracy „Zabytkowy tartak”, „Młyn” i „Tłuczarnia kory w Istebnej”, oraz takich wydawnictw jak „Dzieje lasów, leśnictwa i drzewnictwa w Polsce”, „Polskie Towarzystwo Leśne w Polsce Ludowej”, „Twórcy i organizatorzy leśnictwa polskiego na tle jego rozwoju”. Jest autorem licznych biogramów sławnych leśników, w Małej Encyklopedii Leśnej oraz publikacji „Życiorisy absolwentów i studentów leśników Uniwersytetu Poznańskiego poległych i zmarłych w latach 1939-1945”. Pasjonowała go także bibliografia. Przede wszystkim dążył do zdokumentowania dorobku naukowego pracowników macierzystej uczelni. Wydano 4 tomy Bibliografii Publikacji Pracowników Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu za lata 1945-1980. W swoich pracach bibliograficznych nie pominął leśnictwa. Zaowocował to złożeniem do druku w PTL „Bibliografii Zawartości Czasopism Sylwan za lata 1820-1939” oraz przygotowaniem „Bibliografii polskiego piśmiennictwa leśnego za lata 1542-1860” na zlecenie Działu Dokumentacji i Informacji Naukowej Instytutu Badawczego Leśnictwa w Warszawie – obie bibliografie nie zostały wydane. W swoich publikacjach z zakresu bibliotekoznawstwa zajmował się problematyką bibliotek szkół wyższych. Należy wymienić takie prace jak „Sytuacja lokalowa bibliotek głównych wyższych szkół rolniczych”, „Stan badań naukowych w bibliotekach szkół wyższych w wybranym

środoowisku akademickim”, „Biblioteka Główna”. Od czasów studiów związany z Akademią Rolniczą pracą i sercem był niestrudzonym kronikarzem jej dziejów sporządzając jej dokumentację foto i fonograficzną zjazdów, konferencji i uroczystości. Był inicjatorem i gorącym propagatorem idei uruchomienia przy Bibliotece Głównej muzeum Akademii, o którego utworzenie zabiegał już w końcu lat siedemdziesiątych. Po przejściu na emeryturę z wielkim pietyzmem zbierał i przechowywał dokumenty obrazujące życie i prace Uczelni. Efektem jego działalności było otwarcie przez władzę uczelni Muzeum w 1989 r. w czasie uroczystości 70-lecia studiów rolniczych i leśnych połączone z wystawą zgromadzonych przez niego pamiątek. Pracował społecznie w wielu organizacjach związanych z bibliotekarstwem i leśnictwem. Szczególnie aktywny udział brał w pracach SBP, do którego należał od 1951 r. W latach 1965-1981 był członkiem Zarządu Okręgu Poznańskiego. W 1957 r. został członkiem komisji problemowej do spraw budownictwa i wyposażenia bibliotek. W latach 1970-80 pełnił funkcję przewodniczącego Sekcji Bibliotek Naukowych, podjął wtedy prace nad stanem badań naukowych z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej środowiska poznańskiego. Kartoteka rejestrująca zakończone lub prowadzone badania pracowników bibliotek poznańskich za lata 1971-1975 została opublikowana, natomiast materiały dotyczące lat 1976-1979 przekazano do Oddziału Informacji Biblioteki Głównej Uniwersytetu Adama Mickiewicza. Sekcja bibliotek Naukowych podjęła również starania o stworzenie centralnej kartoteki czasopism bibliotek poznańskich. Jako przewodniczący tej Sekcji Wacław Sokołowski dużo czasu poświęcił organizowaniu spotkań i wycieczek naukowo-szkoleniowych, które przyczyniły do integracji działalności pracowników naukowych i ośrodków inte i do zacieśniania kontaktów osobistych bibliotekarzy. Obdarzony zawsze dużym zaufaniem w latach 1976-1981 był członkiem Sądu Koleżeńkiego przy Poznańskim SBP. W latach 1972-1980 był członkiem Komisji Informacji Naukowej PAN Oddziału Poznańskiego. Od 1947 r. brał aktywny udział w pracach Polskiego Towarzystwa Leśnego. Od 1960 r. został powołany na członka Komisji Historii Leśnictwa PTL. Był także członkiem zespołu Historii Nauk Leśnych PAN przy Instytucie Historii Nauki, Oświaty i Techniki PAN. Był członkiem honorowym Koła Leśników Akademii Rolniczej, członkiem Wielkopolskiego Towarzystwa Przyjaciół Książki w Poznaniu, Związku Nauczycielstwa Polskiego (1951-1982) i Stronnictwa Demokratycznego (od 1947 r.). Za swoją działalność zawodową i społeczną był wielokrotnie nagradzany. Otrzymał m.in. Złoty Krzyż Zasługi, Złotą Honorową Odznakę SBP, Odznakę „Za zasługi w rozwoju województwa poznańskiego” za pracę społeczną Złotą, Odznakę Honorową Polskiego Towarzystwa Leśnego w uznaniu zasług położonych dla Towarzystwa. Wacław Sokołowski był człowiekiem wielkiej dobroci serca, spokojnym, bezinteresownym, zawsze otwartym na problemy drugiego człowieka, życzliwym dla podwładnych, przeżywającym ich troski i starającym się pomóc im w trudnych sytuacjach. Jako kierownik zespołu pozostawiał swobodę działania swoim podwładnym, darząc ich dużym zaufaniem. Zawsze taktowny, umiał stworzyć płaszczyznę kontaktów przyjacielskich. Za czasów jego kadencji panowała w bibliotece atmosfera rodzinna, a dobro instytucji pracownicy traktowali jak swoje. Był człowiekiem skromnym, cichym, ofiarnym. Nie liczył godzin pracy przebywając bardzo często od rana do wieczora w Bibliotece. Obdarzony dużą wrażliwością na otaczające piękno kochał przyrodę, drzewa i kwiaty, interesował się poezją i muzyką. Cechowała go delikatność i duża wrażliwość na serdeczność, życzliwość i pamięć ludzką. Zmarł 9 marca 1993 roku. Został pochowany w Gdańsku na cmentarzu Srebrzysko. (Przedruk)

Bibliografia

Gołaska M., Rakowska M. (1994): Wacław Sokołowski (1916-1993), Przegląd biblioteczny, R. 62, z.1/2. s. 175-178.

Kasprzak Z., Marian Pełczyński 1916-1992, w: Łozowski F. (red.), Słownik Bibliotekarzy Wielkopolskich 1918-2000, Poznań, Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury, 2001, s. 129-132.

Kasprzak Z., Marian Pełczyński 1916-1992, w: Łozowski F. (red.), Słownik Bibliotekarzy Wielkopolskich 1918-2000, Poznań, Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury, 2001, s. 145-147.